

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain voimassaoloaikaa jatkettavaksi yhdellä vuodella. Öljykasvituotannon enimmäismäärää koskevat kilomääräiset rajoitukset ehdotetaan poistettaviksi. Öljykasvituotannon tukimääräraha olisi kiinteä määräraha. Ehdotuksen mukaan maa- ja metsätalousministeriö vahvistaisi öljykasvien siementen perushinnan ja enimmäismäärän maa-

taloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön neuvoteltua asiasta.

Lakiehdotuksen mukaan myös valtion tuen enimmäismäärä määräytyisi kiloa kohti.

Esitys liittyy vuoden 1992 tulo- ja menoarviesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain (1338/87) tavoitteena on kotimaisen öljykasvituotannon turvaaminen sekä riittävä oma-varaisuus rehuraaka-aineiden osalta. Tämän vuoksi lain nojalla säännellään öljykasvituotannon määrää, päätetään öljykasvien siementen hinnasta ja tuetaan valtion varoilla kotimaista öljykasvituotantoa. Kotimaassa viljeltävien öljykasvien siementen tuettu enimmäismäärä on pääsääntöisesti satovuosittain 115 miljoonaa kiloa. Öljykasveja viljellään vuosittain 70 000—80 000 peltotehtaalilla. Laki säädettiin aluksi olemaan voimassa kolme vuotta, mutta lainmuutoksella (1234/90) sen voimassaoloaikaa jatkettiin yhdellä vuodella. Voimassa olevan voimaantulosäännöksen perusteella laki koskee kotimaassa vuosina 1988—1991 viljeltyjä öljykasvien siemeniä.

Lain voimassaoloaikaa ehdotetaan edelleen jatkettavaksi yhdellä vuodella. Voimaantuloa ja voimassaoloa koskeva säännös on lain 13 §:ssä. Samalla ehdotetaan lakia muutetta-

vaksi siten, että 2 §:ssä olevat tuetun öljykasvituotannon enimmäismäärää koskevat kilomääräiset säännökset korvataan rajaamalla öljykasvituotannon valtion tuen määrä markkamääräisesti vuonna 1993. Öljykasvien siementen tuen enimmäismääräksi ehdotetaan 391 miljoonaa markkaa.

Lain 3 §:ssä säädetään öljykasvien hinnan vahvistamisesta ja sitä edeltävistä neuvotteluista. Lainkohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että öljykasvien perushinnan ja enimmäismäärän vahvistaisi maa- ja metsätalousministeriö maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön yksimielisen sopimuksen mukaisesti. Jollei yksimielistä neuvottelutulosta syntyisi määräaikaan mennessä, valtioneuvosto voisi yksipuolisesti vahvistaa siementen perushinnan ja enimmäismäärän.

Lain 2 §:ään ehdotettuun muutokseen liittyen ehdotetaan myös 4 §:ää muutettavaksi siten, että öljynpuristamoiden osuudet vahvistettaisiin tuetusta enimmäismäärästä ja että päätöksen kaikissa tapauksissa tekisi maa- ja metsätalousministeriö. Päätös olisi tehtävä sa-

tovuotta edeltävän maaliskuun loppuun mennessä.

Valtion tuen yleisistä edellytyksistä säädetään lain 5 §:ssä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi 2 §:ään ehdotettuun muutokseen liittyen siten, että kotimaisten öljykasvien siementen hinnan alentaminen tapahtuu 2 §:ssä säädetyn tuen enimmäismäärän puitteissa. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka tarkoituksena on asettaa maksettavalle tuelle enimmäismäärä.

Milloin ulkomaisen öljykasvin siemenen keskihinta satovuoden aikana on alempi kuin sanotun enimmäistuen perusteena oleva, heinäkuussa 1991 vallinnut tuontihinta, kyseiseltä kuukaudelta siemenen kiloa kohti laskettua tukea ei koroteta sanottua maailmanmarkkinahinnan muutosta vastaavasti. Tämän vuoksi lain 6 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti.

Tarkoituksena on, että maailmanmarkkinahinnan mahdollisesta alenemisesta puolet otetaan huomioon öljykasvien siementen perushinnan alenemisena, jolleivät maataloustuottajien keskusjärjestöt ja elintarviketeollisuutta edustava järjestö asiasta toisin sovi.

Lain 13 §:n 1 momentissa on lain voimaantuloa ja voimassaoloa koskeva säännös, jonka mukaan laki koskee nykyisessä muodossaan kotimaassa vuosina 1988—1991 viljeltyjä öljykasvien siemeniä. Lainkohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että laki koskisi myös vuonna 1992 viljeltyjä öljykasvien siemeniä.

2. Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriö on 15 päivänä maaliskuuta 1990 asettanut työryhmän (erikoiskasvityöryhmä), jonka tehtävänä oli selvittää erikoiskasveja koskevan lainsäädännön, muun muassa kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain, voimassaoloajan jatkamiseen liittyvät kysymykset vuoden 1991 jälkeen. Lakiesitys perustuu työryhmässä tehtyyn valmistelutyöhön.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kotimaista öljykasvituotantoa on tuettu vuosina 1989 ja 1990 seuraavasti:

Vuosi	Jalostus milj. kg	Hinnanalennuskorvaus	
		p/kg	milj. mk
1989	115,1	3,33	383,2
1990	107,9	3,61	390,0
1991	143,1	3,69	528,0 (TMA + LMAE)
1992	—	—	410,0

Vuonna 1993 valtion tulo- ja menoarvioon olisi varattava hinnaanalennuskorvausten maksamista varten 391 miljoonan markan kiinteä määräraha.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 1992 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotimaisesta öljykasvituotannosta 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun lain (1338/87) 2—4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti ja 13 §:n 1 momentti, näistä 13 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1234/90), sekä
lisätään 5 §:ään uusi 4 momentti ja 6 §:ään uusi 3 momentti, seuraavasti:

2 §

Öljykasvituotannon tuen määrä

Kotimaassa viljeltävien öljykasvien siementen tuen enimmäismäärä satovuonna 1992/93 on 391 miljoonaa markkaa.

3 §

Öljykasvien siementen perushinta ja enimmäismäärä

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa viimeistään satovuotta edeltävän maaliskuun 15 päivänä viljelysopimusten perusteella viljeltävien tuettujen öljykasvien siementen perushinnat ja enimmäismäärät maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön keskenään helmikuun loppuun mennessä tekemän yksimielisen sopimuksen mukaisesti.

Jollei 1 momentissa tarkoitettua sopimusta synny määrääjän kuluessa, valtioneuvosto vahvistaa perushinnat ja enimmäismäärät satovuotta edeltävän maaliskuun loppuun mennessä varattuaan osapuolille tilaisuuden tulla kuuluiksi asiassa.

Perushintojen ja enimmäismäärien osalta on soveltuvin osin noudatettava, mitä 5 §:ssä säädetään valtion tuen edellytyksistä.

4 §

Öljynpuristamojen jalostusosuudet

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa kunkin öljynpuristamon osuuden 3 §:ssä tarkoitettua tuetusta enimmäismäärästä öljynpuristamoiden keskenään tekemän yksimielisen sopimuksen mukaisesti. Jollei sopimusta synny, maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa osuu-

det satovuotta edeltävän maaliskuun loppuun mennessä.

5 §

Valtion tuen yleiset edellytykset

Edellä 2 §:ssä säädetyn tuen enimmäismäärän puitteissa alennetaan öljykasvien siementen kotimainen hinta valtion tuella vastaavien öljykasvien siementen tuontihintatasolle. Sanottuja öljykasvien siemeniä voidaan käyttää vain maassa toimivan öljynpuristamon raaka-aineenä.

Edellä 3 §:ssä tarkoitettu tavoin määrätyn siementen enimmäismäärän ollessa pienempi kuin 105 miljoonaa kiloa alennetaan 2 §:ssä säädetyn tuen enimmäismäärää samalla suhteellisella osuudella kuin sanottu siemenmäärä alittaa 105 miljoonaa kiloa.

6 §

Hinnanalennuskorvauksen laskentaperusteet

Milloin edellä mainittu ulkomaisen siemenen kuukauden keskimääräinen tuontihinta on heinäkuun 1991 tuontihintaa alempi, käytetään hinnanalennuskorvauksen laskemisen perusteena kuitenkin vuoden 1991 heinäkuun keskimääräistä tuontihintaa.

Hinnanalennuskorvauksen saamisen edellytyksenä on, että öljynpuristamo on sitoutunut viljelijälle suorittamaan 3 §:ssä tarkoitettua siemenen perushinnan tarkistettuna perushintaan 2 momentissa tarkoitettua maailmanmarkkinahinnan muutoksesta ehkä aiheutuvalle alennuksella siten kuin maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kesken on sovittu sekä maa- ja met-

säätalousministeriön kulloinkin vahvistamien perusteiden mukaisesti siemenen laadusta ja varastoinnista hintaan ehkä aiheutuvilla muutoksilla ja että öljynpuristamo muutoinkin noudattaa, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

kuuta 1988 ja se koskee kotimaassa vuosina 1988—1992 viljeltyjä öljykasvien siemeniä.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

Laki

kotimaisesta öljykasvituotannosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotimaisesta öljykasvituotannosta 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun lain (1338/87) 2—4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti ja 13 §:n 1 momentti, näistä 13 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1234/90), sekä lisätään 5 §:ään uusi 4 momentti ja 6 §:ään uusi 3 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

2 §

Öljykasvituotannon määrä

Kotimaassa viljeltävien öljykasvien siementen tuettu enimmäismäärä on *satovuosittain* 115 miljoonaa kiloa.

Valtioneuvosto voi, sovittuaan asiasta maataloustuottajain keskusjärjestöjen sekä elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kanssa, tarkistaa 1 momentissa mainittua seuraavana kalenterivuotena alkavan satovuoden enimmäismäärää viimeistään kesäkuun loppuun mennessä.

3 §

Öljykasvien siementen perushinta

Valtioneuvosto vahvistaa 2 §:ssä tarkoitetun enimmäismäärän puitteissa viljelysopimusten perusteella viljeltävien öljykasvien siementen perushinnat satovuotta edeltävän maaliskuun loppuun mennessä.

Valtioneuvoston on ennen siementen perushintojen vahvistamista neuvoteltava maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kanssa. Jos neuvotteluissa saavutetaan yksimielisyys, hinnat vahvistetaan sen mukaisesti.

Milloin erityiset syyt sitä vaativat, valtioneuvosto voi, neuvoteltuaan maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kanssa, tarkistaa viimeistään

Ehdotus

2 §

Öljykasvituotannon tuen määrä

Kotimaassa viljeltävien öljykasvien siementen tuen enimmäismäärä *satovuonna 1992/93 on* 391 miljoonaa markkaa.

(Nyk. 2 mom. jää pois)

3 §

Öljykasvien siementen perushinta ja enimmäismäärä

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa viimeistään satovuotta edeltävän maaliskuun 15 päivänä viljelysopimusten perusteella viljeltävien tuettujen öljykasvien siementen perushinnat ja enimmäismäärät maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön keskenään helmikuun loppuun mennessä tekemän yksimielisen sopimuksen mukaisesti.

Jollei 1 momentissa tarkoitettua sopimusta synny määrääjän kuluessa, valtioneuvosto vahvistaa perushinnat ja enimmäismäärät satovuotta edeltävän maaliskuun loppuun mennessä varattuaan osapuolille tilaisuuden tulla kuulluksi asiassa.

Voimassa oleva laki

syyskuun 15 päivänä vahvistettuja öljykasvien siementen perushintoja.

4 §

Öljynpuristamojen jalostusosuudet

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa vuosittain kunkin öljynpuristamon markkinointiosuuden 2 §:ssä tarkoitettua siemenmäärästä puristamoiden keskenään tekemän yksimielisen sopimuksen mukaisesti. Mikäli sopimusta ei synny, valtioneuvosto vahvistaa markkinointiosuudet viimeistään maaliskuun 15 päivänä.

5 §

Valtion tuen yleiset edellytykset

Tämän lain 2 §:ssä tarkoitetun enimmäismäärän puitteissa alennetaan öljykasvien siementen kotimainen hinta valtion tuella öljykasvien siementen tuontihintatasolle. Öljykasvien siemeniä, joiden hinta on alennettu valtion varoin, voidaan käyttää vain öljynpuristamoteollisuuden raaka-aineena.

Ehdotus

Perushintojen ja enimmäismäärien osalta on soveltuvin osin noudatettava, mitä 5 §:ssä säädetään valtion tuen edellytyksistä.

4 §

Öljynpuristamojen jalostusosuudet

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa kunkin öljynpuristamon osuuden 3 §:ssä tarkoitettua tuetusta enimmäismäärästä öljynpuristamoiden keskenään tekemän yksimielisen sopimuksen mukaisesti. Jollei sopimusta synny, maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa osuudet satovuotta edeltävän maaliskuun loppuun mennessä.

5 §

Valtion tuen yleiset edellytykset

Edellä 2 §:ssä säädetyn tuen enimmäismäärän puitteissa alennetaan öljykasvien siementen kotimainen hinta valtion tuella vastaavien öljykasvien siementen tuontihintatasolle. Sanottuja öljykasvien siemeniä voidaan käyttää vain maassa toimivan öljynpuristamon raaka-aineena.

Edellä 3 §:ssä tarkoitettu tavoin määrätyn siemenen enimmäismäärän ollessa pienempi kuin 105 miljoonaa kiloa alennetaan 2 §:ssä säädetyn tuen enimmäismäärää samalla suhteellisella osuudella kuin sanottu siemenmäärä alittaa 105 miljoonaa kiloa.

6 §

Hinnanalennuskorvauksen laskentaperusteet

Hinnanalennuskorvauksen saamisen edellytyksenä on, että öljynpuristamo on sitoutunut viljelijälle suorittamaan 3 §:ssä tarkoitetun siemenen perushinnan tarkistettuna maa- ja metsätalousministeriön kulloinkin vahvistamien perusteiden mukaisesti siemenen laadusta ja varastoinnista hintaan ehkä aiheutuvilla muutoksilla ja että öljynpuristamo muutoinkin nou-

Milloin edellä mainittu ulkomaisen siemenen kuukauden keskimääräinen tuontihinta on heinäkuun 1991 tuontihintaa alempi, käytetään hinnanalennuskorvauksen laskemisen perusteena kuitenkin vuoden 1991 heinäkuun keskimääräistä tuontihintaa.

Hinnanalennuskorvauksen saamisen edellytyksenä on, että öljynpuristamo on sitoutunut viljelijälle suorittamaan 3 §:ssä tarkoitetun siemenen perushinnan tarkistettuna perushintaan 2 momentissa tarkoitettua maailmanmarkkinahinnan muutoksesta ehkä aiheutuvalla alennuksella siten kuin maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan jär-

Voimassa oleva laki

dattaa, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä on määrätty.

Ehdotus

jestön kesken on sovittu sekä maa- ja metsätalousministeriön kulloinkin vahvistamien perusteiden mukaisesti siemenen laadusta ja varastoinnista hintaan ehkä aiheutuvilla muutoksilla ja että öljynpuristamo muutoinkin noudattaa, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1988 ja se koskee kotimaassa vuosina 1988—1991 viljeltyjä öljykasvien siemeniä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1988 ja se koskee kotimaassa vuosina 1988—1992 viljeltyjä öljykasvien siemeniä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .*

